

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 23.2.2007
KOM(2007) 66 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

**rozpočtovému orgánu o zárukách krytých všeobecným rozpočtom
situácia k 30. júnu 2006**

{SEK(2007) 241}

OBSAH

Časť 1: Udalosti po správe z 31. decembra 2005, riziková situácia a aktivácia rozpočtových záruk	3
1. Úvod: druhy operácií	3
2. Udalosti po správe z 31. decembra 2005	3
3. Riziková situácia	4
3.1. Nesplatený kapitál k 30. júnu 2006	4
3.2. Maximálne ročné riziko znášané rozpočtom Únie: operácie uhradené k 30. júnu 2006 (pozri tabuľku A2 v prílohe)	5
3.3. Maximálne teoretické ročné riziko znášané rozpočtom Únie: operácie uhradené a rozhodnuté k 30. júnu 2006 (pozri tabuľku A3 v prílohe)	5
4. Aktivácia rozpočtových záruk	5
4.1. Platby z hotovostných zdrojov	5
4.2. Aktivácia garančného fondu	5
5. Analýza teoretických možností poskytovania pôžičiek a záruk Spoločenstva nečlenským štátom	6
6. Stav garančného fondu k 30. júnu 2006	6
7. Relatívna stabilita	7
Časť 2: Hodnotenie rizík: hospodárska a finančná situácia nečlenských štátov čerpajúcich výhody z väčšiny dôležitých úverových operácií	8
1. Úvod	8
2. Pristupujúce krajiny	8
3. Kandidátske krajiny	8
4. Potenciálne kandidátske krajiny	9
5. Nové nezávislé štáty	10
6. Ostatné nečlenské krajiny	10

Časť 1: Udalosti po správe z 31. decembra 2005, riziková situácia a aktivácia rozpočtových záruk¹

1. ÚVOD: DRUHY OPERÁCIÍ

Riziká, ktoré sú kryté rozpočtom Únie, pochádzajú z množstva operácií poskytovania pôžičiek a záruk, ktoré možno rozdeliť do dvoch kategórií: pôžičky poskytnuté Európskymi spoločenstvami na makroekonomické ciele, t. j. pôžičky makrofinančnej pomoci (MFA) nečlenským štátom) a pôžičky na mikroekonomické ciele (pôžičky Euratomu a Európskej investičnej banky (EIB)² v nečlenských štátoch). Súčasné riziká členských štátov vyplývajú z pôžičiek vyplatených pred pristúpením.

2. UDALOSTI PO SPRÁVE Z 31. DECEMBRA 2005

Pokiaľ ide o poskytnutú makrofinančnú pomoc tretím krajinám vo forme pôžičiek, Rada neprijala žiadne nové rozhodnutie. Na základe existujúcich rozhodnutí sa vyplatila pôžička vo výške 10 miliónov EUR v prospech Bosny a Hercegoviny, po ktorej nasledovalo vyplatenie pôžičky vo výške 9 miliónov EUR Albánsku.

V prvej polovici roku 2006 neboli realizované žiadne platby vo forme grantov.

Pokiaľ ide o Euratom, na základe v súčasnosti uplatňovaných rozhodnutí, sa vyplatila pôžička vo výške 17,5 milióna EUR v prospech Bulharska (Kozloduy) a pôžička vo výške 33,5 milióna EUR Rumunsku (Cernavodă).

Pokiaľ ide o súčasný mandát EIB, Rada 27. februára 2006³ rozhodla zmeniť a doplniť rozhodnutie 2000/24 s cieľom začleniť Maledivy do zoznamu zahrnutých krajín po výskyte tsunami v Indickom oceáne v decembri 2004. Okrem toho Komisia vydala 22. júna 2006 návrh⁴ nového externého mandátu EIB na roky 2007 – 2013.

Podľa nového finančného rámca Európsky parlament, Rada a Komisia prijali medziinštitucionálnu dohodu o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení⁵, ktorá nadobudne účinnosť 1. januára 2007. Podľa nej v budúcnosti nebude výška financovania garančného fondu výslovne obmedzená, pretože financovanie garančného fondu sa bude vykonávať prostredníctvom položky rozpočtu podľa výdavkovej kapitoly 4 (EÚ ako globálny hráč), a nie prostredníctvom osobitnej rezervy ako v súčasnosti. Avšak aj pri neexistencii tejto rezervy sa budú naďalej uplatňovať podstatné prvky rozpočtovej disciplíny: mandát EIB na financovania mimo EÚ bude počas obdobia 2007 – 2013 obmedzený (toto rozhodnutie Rady bude predstavovať okolo 90 % z celkového objemu úverov). Pôžičky

¹ Príloha obsahuje pracovný dokument útvarov Komisie so súborom podrobných tabuliek a vysvetliviek k tejto správe.

² Podrobné údaje týkajúce sa mandátov EIB sú uvedené v tabuľke A1 v prílohe.

³ Ú. v. EÚ L 62, 3.3.2006, s. 26.

⁴ KOM (2006) 324, konečné znenie z 22.6.2006.

⁵ Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1.

makrofinančnej pomoci podliehajú schváleniu jednotlivými rozhodnutiami Rady a poskytovanie pôžičiek Euratomu má strop vo výške 4 miliardy EUR (ktorý sa už do veľkej miery využil).

3. RIZIKOVÁ SITUÁCIA

V nasledujúcej analýze rizika sa využili stanovené opatrenia vzťahujúce sa na nesplatený kapitál, maximálne ročné riziko a maximálne teoretické ročné riziko znášané rozpočtom Spoločenstva (jej metodika sa vysvetľuje v pracovnom dokumente útvarov Komisie). Podrobné číselné údaje sú v jednotlivých tabuľkách A1, A2 a A3 v prílohe.

3.1. Nesplatený kapitál k 30. júnu 2006

Celkové riziko k 30. júnu 2006 predstavuje 16 089 miliónov EUR v porovnaní s 16 521 miliónmi EUR k 31. decembru 2005.

V tabuľke sú uvedené operácie, ktoré ovplyvnili výšku nesplateného kapitálu od poslednej správy.

Tabuľka 1: Nesplatený kapitál k 30. júnu 2006*		mil. EUR (zaokrúhlené)
Nesplatená suma k 31. decembru 2005		16 521
Splátky pôžičky	Euratom	0
	Makrofinančná pomoc	-31
	EIB	-1 051
Vyplatené pôžičky	Euratom	51
	Makrofinančná pomoc	19
	EIB	1 017
Rozdiely vo výmennom kurze medzi EUR a inými menami		-437
Nesplatená suma k 30. júnu 2006		16 089

* Všetky pôžičky so zárukou (členské a nečlenské štáty), okrem nezaplatených splatných úrokov a nesplatených platieb.

Pokiaľ ide o operácie v členských štátoch, nesplatený kapitál k 30. júnu 2006 predstavoval 2 801 miliónov EUR v porovnaní s 2 966 miliónmi EUR k 31. decembru 2005.

Pokiaľ ide o operácie v nečlenských štátoch, nesplatený kapitál k 30. júnu 2006 predstavoval 13 288 miliónov EUR v porovnaní s 13 554 miliónmi EUR k 31. decembru 2005.

3.2. Maximálne ročné riziko⁶ znášané rozpočtom Únie: operácie uhradené k 30. júnu 2006 (pozri tabuľku A2 v prílohe)

- V druhej polovici roku 2006 dosahuje maximálne ročné riziko výšku 1 258 mil. EUR.
- Riziko týkajúce sa členských štátov predstavuje 397 mil. EUR.
- Riziko týkajúce sa nečlenských štátov predstavuje 861 miliónov EUR.

3.3. Maximálne teoretické ročné riziko⁷ znášané rozpočtom Únie: operácie uhradené a rozhodnuté k 30. júnu 2006 (pozri tabuľku A3 v prílohe)⁸

- V druhej polovici roku 2006 dosahuje maximálne teoretické riziko 1 323 mil. eur a odhaduje sa, že za určitých predpokladov v roku 2014 dosiahne 2 664 mil. EUR.
- Maximálne teoretické riziko vzhľadom na členské štáty je 397 miliónov EUR v druhej polovici roku 2006. Odhaduje sa, že do roku 2014 sa riziko zníži na 168 miliónov EUR.
- V prípade nečlenských štátov dosahuje výšku 926 miliónov EUR v druhej polovici roku 2006. Odhaduje sa, že do roku 2014 riziko dosiahne výšku 2 496 mil. EUR.

4. AKTIVÁCIA ROZPOČTOVÝCH ZÁRUK

4.1. Platby z hotovostných zdrojov

Komisia čerpá z vlastných hotovostných zdrojov⁹, aby sa predišlo oneskoreniu a následným nákladom pri realizácii jej pôžičkových operácií, keď dlžník so splátkami Komisii mešká.

4.2. Aktivácia garančného fondu

Nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2728/94 z 31. októbra 1994, v znení zmien a doplnení, sa zriadil garančný fond pre vonkajšie opatrenia. V prípade, že sa príjemca (tretie krajiny) pôžičky poskytnutej alebo zaručenej Spoločenstvom oneskorí s platbou, garančný fond bude vyzvaný, aby kryl nesplatenú splátku v lehote troch mesiacov od dátumu splatnosti platby¹⁰.

V prvej polovici roku 2006 nebola v prípade garančného fondu zaznamenaná žiadna výzva, keďže sa prípady nesplatenia takýchto pôžičiek nevyskytli.

⁶ Odborný výraz „maximálne ročné riziko“ je vysvetlený v bode 1 v prílohe.

⁷ Odborný výraz „maximálne teoretické ročné riziko“ je vysvetlený v bode 1 v prílohe.

⁸ V maximálnom ročnom riziku sa zohľadňuje výška ostávajúcich pôžičiek, ktoré majú byť pri súčasných finančných výhladoch vyplatené, pretože o novom mandáte EIB na obdobie 2007 - 2013 sa ešte nerozhodlo.

⁹ Podľa článku 12 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, v znení zmien a doplnení, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev.

¹⁰ Podrobnejšie pozri oddiel 2.5. prílohy.

5. ANALÝZA TEORETICKÝCH MOŽNOSTÍ POSKYTOVANIA PÔŽIČIEK A ZÁRUK SPOLOČENSTVA NEČLENSKÝM ŠTÁTOM

V skutočnosti mechanizmus garančného fondu obmedzuje kapacitu Spoločenstva poskytovať pôžičky a záruky nečlenským štátom, keďže rozpočtové prostriedky, ktoré sú k dispozícii na financovanie fondu, sú odmedzené sumou, ktorá bola upísaná na záručnú rezervu v aktuálnych finančných výhladoch¹¹.

V tabuľke A4 v prílohe sa uvádza odhad kapacity Spoločenstva poskytovať pôžičky nečlenským štátom na rok 2006 v súlade so súčasným mechanizmom garančného fondu. Metóda výpočtu a odkazy na právne texty sa podrobnejšie uvádzajú v prílohe.

V tabuľke 2 sa uvádzajú nesplatené pôžičky a záruky na pôžičky pre nečlenské štáty v celkovej výške 13 421 miliónov EUR k 31. decembru 2006.

Tabuľka 2: Nesplatené pôžičky a záruky na pôžičky pre nečlenské štáty v mil. EUR (zaokrúhlené)	
1. Nesplatený kapitál, ES (MFP), Euratom	1 504
2. Nesplatený kapitál, EIB	11 784
3. Nesplatený splatný úrok ¹	133
Nesplatený objem ² k 30. júnu 2006	13 421

¹ Nezaplatený splatný úrok v zmysle nariadenia, ktorým sa zriaďuje garančný fond.

² Nesplatené platby a nesplatené úroky nie sú zahrnuté do nesplatenej sumy, ktorá sa má uhradiť z prostriedkov fondu, a vykazujú sa zvlášť v oddiele 6.

Pomer medzi zdrojmi fondu a nesplatenými kapitálovými záväzkami fondu v zmysle nariadenia, ktorým sa zriaďuje fond, bol 9,85 %, ktorý je teda vyšší ako cieľová hodnota 9 % stanovená v nariadení č. 1149/1999, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2728/94, ktorým sa zriaďuje fond. Pravidlá stanovujú, že na konci roka bude prebytok vyplatený späť do osobitnej kapitoly výkazu príjmov vo všeobecnom rozpočte Európskej únie.

6. STAV GARANČNÉHO FONDU K 30. JÚNU 2006

Výška sumy v garančnom fonde k 30. júnu 2006 bola 1 321,33 miliónov EUR. V prvej polovici roku 2006 sa zaznamenali tieto pohyby.

– Čistý zisk 24,8 milióna EUR z investícií z aktív fondu k 30. júnu 2006.

V druhej polovici roku 2006 neboli zaplatené žiadne pohľadávky.

¹¹ Ročná suma uvedená vo finančných výhladoch na roky 2000 – 2006 je 200 miliónov EUR pri cenách roku 1999; v roku 2006 dosiahla výšku 229 miliónov EUR.

Nedoplatky celkom k 30. júnu 2006, to znamená sankčné úroky Argentínskej republiky, predstavujú 1 718 493,12 USD, z čoho 1 448 433,44 USD (ekvivalent 1 139,332 EUR) sa má vrátiť fondu. Zostatok sa vypláti EIB.

7. RELATÍVNA STABILITA

Pomer medzi výškou prostriedkov vo fonde k 30. júnu 2006 (1 321,33 mil. EUR) a maximálnym ročným teoretickým rizikom v prípade pôžičiek nečlenským štátom v roku 2006 (926 mil. EUR) sa odhaduje na 71 % (pozri tabuľku A3 v prílohe)¹².

¹²

Všimnite si, že odhad maximálneho ročného teoretického rizika na rok 2006, ktorý je uvedený v tabuľke A3, sa vzťahuje iba na druhú polovicu roku 2006. Na porovnanie, výška prostriedkov sa za obdobie 12 mesiacov oproti predchádzajúcemu porovnaniu normalizovala.

Časť 2: Hodnotenie rizík: hospodárska a finančná situácia nečlenských štátov čerpajúcich výhody z väčšiny dôležitých úverových operácií

1. ÚVOD

Číselné údaje v prvej časti poskytujú informácie o kvantitatívnych aspektoch rizika, ktoré znáša všeobecný rozpočet. Mala by sa však zhodnotiť aj kvalita rizík, ktoré závisia od druhu operácie a postavenia dlžníka. Tabuľky, ktoré predstavujú hodnotenie rizika podľa jednotlivých krajín, sú uvedené osobitne v pracovnom dokumente útvarov Komisie¹³. Stručný súhrn tejto analýzy sa nachádza nižšie.

2. PRISTUPUJÚCE KRAJINY

V prvej polovici roku 2006 sa reálny rast HDP v **Bulharsku** zvýšil na 6,1 % (z 5,5 % v roku 2005). Bolo to spôsobené hlavne veľmi silnou tvorbou hrubého fixného kapitálu, ktorá vzrástla o viac než 20 %, a pretrvávajúcim silným rastom súkromnej spotreby. Deficit bežného účtu sa ďalej prehĺbil na 13,9 % HDP najmä z dôvodu nižšieho prebytku v bilancii služieb a nižších bežných prevodov zo zahraničia. V prvej polovici roku 2006 rast vyvážených tovarov prevýšil ich dovoz, čo však nestačilo na zabránenie ďalšiemu miernemu zvýšeniu obchodného deficitu. Tak ako v roku 2005 bol deficit bežného účtu takmer úplne krytý čistým prílevom priamych zahraničných investícií (PZI).

V **Rumunsku** sa v prvej polovici roku 2006 obnovil silný reálny rast HDP o 7,4 %, po spomalení na 4,1 % v roku 2005, hlavne v dôsledku negatívneho vplyvu rozsiahlych záplav a štrukturálnych zmien, ktoré mali vplyv na priemyselnú činnosť. Počas prvého polroku 2006 bol hospodársky rast pomerne vyrovnaný, pričom bol spôsobený tak rastom spotreby domácností o 11,8 % ako aj rastom investícií o 11,9 %. V roku 2006 bol proces znižovania inflácie rýchlejší, než sa očakávalo a medziročný nárast indexu spotrebiteľských cien (CPI) klesol na 5,5 % v septembri z 8,6 % na konci roku 2005. V priebehu roku 2006 narástol deficit bežného účtu z 8,7 % HDP vykazovaného v roku 2005 na približne 9,6 % v júli 2006, pričom ho ovplyvňoval hlavne značný prílev PZI (pokývajúci viac než 70 % deficitu), úvery súkromnému sektoru a portfóliové investície. V prvej polovici roku 2006 zahraničný dlh krajiny vzrástol približne o 5 mld. EUR, hlavne v dôsledku rýchleho rastu krátkodobého súkromného zahraničného dlhu; mierne však klesol na približne 37 % HDP.

3. KANDIDÁTSKE KRAJINY

V **Turecku** predstavoval ročný reálny rast HDP v prvej polovici roku 2006 výšku 7 %, v porovnaní so 7,4 % v roku 2005. V roku 2006 sa očakáva sa rast v rozsahu 5 % – 6 %. Deficit bežného účtu v roku 2005 dosiahol 6,2 % HDP a očakáva sa, že v roku 2006 sa bude stabilizovať z veľkej miery v dôsledku zlepšenej cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti

¹³ SEK(2007) 241

po devalvácii líry v máji až júni 2006. Hrubý prílev PZI v roku 2005 a v prvej polovici roku 2006 dosiahol 3 % HDP, čím financoval približne polovicu deficitu bežného účtu. Ku koncu roku 2005 zahraničný dlh krajiny predstavoval približne 40 % HDP.

V **Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko** rast HDP v prvej polovici roku 2006 spomalil na 2,6 % (v reálnom vyjadrení) v porovnaní s 3,8 % počas rovnakého obdobia v predchádzajúcom roku. Hlavnými faktormi tohto spomalenia boli slabšia priemyselná výroba a stavebníctvo. Hlavné ukazovatele však naznačujú značné zvýšenie priemyselnej výroby počas tretieho štvrtroku 2006, čo by mohlo znamenať celkový rast HDP v roku 2006 blízky 4 %. Deficit bežného účtu sa v roku 2005 významne zlepšil, keď zlepšený výsledok zahraničného obchodu a vyššie remitencie znížili deficit zo 7,7 % HDP v roku 2004 na 1,4 % HDP v roku 2005. V roku 2006 sa očakáva jeho nárast na 2 % – 3 % HDP. Hrubý prílev PZI v roku 2005 predstavoval 1,7 % HDP, ale v priebehu prvého polroku 2006 prudko vzrástol na približne 6 % HDP v dôsledku značného prílevu PZI súvisiaceho s privatizáciou. Ku koncu roku 2005 zahraničný dlh krajiny predstavoval 47 % HDP.

4. POTENCIÁLNE KANDIDÁTSKE KRAJINY

V roku 2005 predstavoval ročný rast HDP v **Albánsku** 5,5 % (v reálnom vyjadrení). V roku 2005 deficit bežného účtu (vrátane oficiálnych prevodov) dosiahol 6,9 % HDP. Obchodný deficit bol v roku 2005 24,1 % HDP a počas prvých piatich mesiacov roku 2006 ďalej narástol o 18 % na ročnom základe. Hrubý prílev PZI v roku 2005 dosiahol úroveň 3,1 % HDP a zahraničný dlh krajiny predstavoval na konci roku 2005 17,6 % HDP. Celkový verejný dlh klesol v roku 2005 na 55,3 % HDP.

V roku 2005 predstavoval ročný rast HDP v **Bosne a Hercegovine** okolo 5,5 % (v reálnom vyjadrení). Očakáva sa, že rast sa v roku 2006 udrží na hodnote okolo 5 %. Deficit bežného účtu sa v roku 2005 zvýšil na 22,5 % HDP, čo čiastočne odzrkadľuje účinky zavedenia DPH na toky dovozu. Opätovne sa znížil v prvej polovici roku 2006 a očakáva sa, že na konci roku bude okolo 20 %. Hrubý prílev PZI dosiahol 3,2 % HDP v roku 2005. Verejný zahraničný dlh krajiny predstavoval na konci roku 2005 30 % HDP a súkromný zahraničný dlh sa odhadoval tiež vo výške okolo 30 % HDP.

V roku 2005 predstavoval ročný rast HDP v **Srbsku** 6,3 % (v reálnom vyjadrení). Počas prvého štvrtroku 2006 pokračoval rast vo výške 6,3 %. Deficit bežného účtu v roku 2005 dosiahol 9,8 % HDP. V priebehu roku 2006 ďalej narastal. V roku 2005 dosiahol hrubý prílev PZI 6,1 % HDP a ku koncu júla 2006 predstavoval zahraničný dlh krajiny 66 % HDP. Verejný dlh sa znížil po odpísaní dlhu 600 miliónov EUR Parížskemu klubu veriteľov, čo bolo spojené s nedávnym úspešným dokončením programu MMF vo februári 2006.

V roku 2005 predstavoval ročný rast HDP v **Čiernej Hore** 4,1 % (v reálnom vyjadrení). Počas prvého polroku 2006 rast zrýchlil na 6,5 %. Deficit bežného účtu v roku 2005 dosiahol 12,2 % HDP. V priebehu roku 2006 sa ďalej zvýšil. Prílev priamych zahraničných investícií (PZI) v roku 2005 dosiahol úroveň 22,8 % HDP a zahraničný dlh krajiny mierne vzrástol na 42,6 % HDP ku koncu roka 2005. V júli 2006 Čierna Hora dosiahla dohodu so Srbskom o rozdelení finančných práv a záväzkov vyplývajúcich z rozdelenia bývalej štátnej únie. Dohoda potvrdila predchádzajúce odhady výšky dlhu.

5. NOVÉ NEZÁVISLÉ ŠTÁTY

V **Gruzínsku** je napriek zahraničným otrasom hospodársky rast stále pomerne silný po veľmi vysokom raste o 9,3 % v roku 2005, inflácia dosahovala najvyššiu hodnotu 14,5 % v polovici roku 2006 a hlavným problémom hospodárskej politiky je dostať infláciu späť na jednociferné hodnoty. Obchodná bilancia sa zhoršila a možno ju predpokladať vo výške 19 % HDP (14,6 % v roku 2005). Rastúce remitencie a oficiálne transfery zmierňujú vplyv na bežný účet, u ktorého sa však očakáva, že bude mať v tomto roku deficit 10 % HDP (5,4 % v roku 2005). Vďaka silnému hospodárskemu výkonu sa zahraničný verejný dlh Gruzínska rýchlo znížil na približne 23 % HDP (27 % v roku 2005).

Zdá sa, že na **Ukrajine** sa hospodárstvo rýchlo prispôbilo nárastu dovozných cien ropy a plynu a v prvej polovici roku 2006 bolo možné vidieť návrat rastu (5,5 % medziročne v porovnaní s 2,6 % v roku 2005 celkom). Bežný účet skončil v zápornej hodnote, aj vzhľadom na sprievodný vývoj trhu ocele, ktorá je hlavným vývozným artiklom Ukrajiny. Verejný zahraničný dlh Ukrajiny klesol na 12,5 % HDP (15,3 % v roku 2005), kým lepší prístup súkromného sektoru k zahraničným kapitálovým trhom udržiava celkový zahraničný dlh vo výške okolo 45 % HDP. Vyššie výrobné ceny ešte nemali vplyv na spotrebiteľské ceny, ktoré v strede roku 2006 klesli na jednociferné hodnoty. V auguste však agentúra Standard & Poor's potvrdila ratingové hodnotenie Ukrajiny pre dlhodobé úvery BB-, čo bolo podporené predovšetkým nízkou zadlženosťou.

Očakáva sa, že rast HDP **Moldavska**, ktorý prekročil 7 % v roku 2005, sa spomalí v roku 2006 na 3 %. Je to výsledok silných zahraničných otrasov, ktorým čelilo hospodárstvo Moldavska – zdvojnásobenie ceny dovozu zemného plynu z Ruska a zákaz uvalený na vývoz moldavského vína. Očakáva sa, že deficity obchodného a bežného účtu v roku 2006 presiahnu 50 %, resp. 10 % HDP. Tiež sa očakáva, že inflácia v tomto roku vyskočí na viac než 12 %. Zhoršovanie zahraničného hospodárskeho prostredia Moldavska prichádza v momente, kedy krajina konečne uspela v reštrukturalizácii svojho dlhu parížskemu klubu veriteľov a je pripravená postupne znižovať svoju zahraničnú zadlženosť.

Hospodárstvo **Tadžikistanu** pokračovalo v rokoch 2005 – 2006 v silnom raste o 7 až 8 %. Očakáva sa, že verejné financie, ktoré boli v prebytku počas troch po sebe idúcich rokov (2003 – 2005), zaznamenajú v roku 2006 mierny pokles. Vďaka úspešnej dvojstrannej dohode s Ruskom o zadlžení – Rusko je najväčším veriteľom Tadžikistanu - sa v roku 2005 zahraničný dlh znížil na menej ako 40 % HDP. Zhoršujúci sa obchodný deficit (zo 7 % HDP v roku 2004 a 12 % v roku 2005 na predpokladaných viac než 16 % v roku 2006) je do veľkej miery kompenzovaný rýchlym rastom zahraničných remitencií. V dôsledku uvedeného sa očakáva, že deficit bežného účtu sa v roku 2006 mierne zvýši (z 3,6 % v roku 2005 na okolo 4,5 %). Pokrytie dovozu hrubými oficiálnymi rezervami zostáva pomerne nízke iba niečo menej než dva mesiace dovozu. Začiatkom roku 2006 sa úspešne uzatvorila dohoda s MMF o programe PRGF. Štátne orgány začali prípravu následného dojednania.

6. OSTATNÉ NEČLENSKÉ KRAJINY

V roku 2005 zaznamenalo **Alžírsko** významný politický zlom, keď prezident Bouteflika ukončil „národnú tragédiu“ z 90. rokov 20. storočia, pričom zdôraznil potrebu hospodárskeho rozvoja. Rekordné ceny ropy znamenali pre hospodárstvo Alžírska bezprecedentnú stabilitu a prosperitu, ako aj vynikajúcu príležitosť na reformu. Vládny program výdavkov vo výške 60 mld. USD zameraný na infraštruktúru, bývanie, vzdelávanie a pracovné školenia by mal

pomôcť zabezpečiť udržateľnosť dlhodobého rastu. Napriek liberalizácii bankového sektora v roku 1990 však finančný trh Alžírsk sa zostáva výrazne nerozvinutý. Okrem toho s iba tromi obchodovanými titulmi a kapitalizáciou trhu 1,4 mld. USD alžírsk burza cenných papierov je iba začínajúcim trhom. Prístupom k Svetovej obchodnej organizácii (WTO) v blízkej budúcnosti a dohodou o pridružení s EÚ, ktorá je v súčasnosti v platnosti, Alžírsko jasne signalizovalo svoje smerovanie k voľným trhom a voľnému obchodu. Hlavnou výzvou pre krajinu sa teraz zdá byť konsolidovanie a zrýchlenie procesu reformy, ktorý sa začal v uplynulých rokoch.

Hospodárstvo **Jordánska** pokračuje v roku 2006 v silnom raste, rast reálneho HDP v prvom štvrtroku 2006 dosiahol 6,7 %. Miera nezamestnanosti zostáva vysoká (v roku 2005 dosiahla 15,7 %). Očakáva sa, že miera inflácie sa v roku 2006 zvýši na 6,3 % (2005: 3,8 %). Štátne orgány zintenzívnili fiškálne úpravy v rokoch 2005 a 2006, aby znížili rozpočtový deficit (okrem grantov) na 6,6 % HDP z 10,1 % v roku 2005. Očakáva sa, že zahraničný deficit bežného účtu (vrátane grantov) na rok 2006 vzrastie z 18,2 % v roku 2005 na 20,7 % HDP (a v porovnaní s prebytkom 11,6 % v roku 2003). Hoci rast vývozu tovaru a služieb zostal vysoký, obchodný deficit sa zvýšil na 38,8 % HDP v roku 2005 (2004: 29,6 %) z dôvodu významného rastu dovozu, ktorý odzrkadľuje silný rast domáceho dopytu, vyššie ceny ropy a vysoký obsah dovozu vo vývoze. Pokračovalo financovanie deficitu bežného účtu prílevom kapitálu, vrátane priamych zahraničných investícií, remitencií a prílevu portfóliových investícií hlavne z regiónu. Súčasne sa očakáva, že reálny výmenný efektívny kurz sa po rokoch devalvovania zhodnotí.

Rast **Brazílie** sa predpokladá vo výške 3,5 % v roku 2006 a inflácia klesla na svoju najnižšiu hodnotu od prijatia režimu plánovania miery inflácie. Vysoký rast vývozu a stúpajúce ceny komodít umožnili krajine dosiahnuť významný prebytok bežného účtu (predpokladaný vo výške 1,1 % HDP v roku 2006). Pomer zahraničného dlhu k HDP sa znížil a do konca roku 2006 sa očakáva jeho ďalší pokles na 21,1 %. Snahy o zníženie verejného zahraničného zadĺženia sa vyplácajú: hodnotenie bonity Brazílie sa u vedúcich ratingových agentúr zlepšilo od februára 2006 o dva stupne a úrokové sadzby sú historicky na najnižších úrovniach. Pretrváva však významná zahraničná zraniteľnosť, napriek nedávnemu pokroku pri správe verejného dlhu. Verejný dlh, ktorý zostáva nad 50 %, je vo vysokej miere vystavený riziku kolísania úrokovej miery a má pomerne krátku priemernú splatnosť.

V roku 2005 sa očakáva rast hospodárstva **Argentíny** o 9,2 %. Predpokladá sa, že inflácia na konci roku 2007 dosiahne 12 %. Sila hospodárstva viedla k významnému zlepšeniu verejných financií, pričom sa očakáva, že primárny prebytok dosiahne v roku 2005 okolo 4,5 % HDP. Bankový sektor sa postupne zotavuje, stále je však slabý. Neistota súvisiaca s právnym rámcom a politikou vlády pre verejné podniky pretrvávajú a naďalej majú nepriaznivý vplyv na dôveru zahraničných investorov. Navyše skutočnosť, že po úplnom splatení všetkých svojich dlhov MMF v decembri 2005, krajina viac nepotrebuje podporu MMF, neprispieva k pokroku v štrukturálnych reformách na riešenie dlhodobých zraniteľností. Argentína má stále nedoplatky voči EIB, pričom nezaplatila sankčný úrok (1,7 milióna USD) vyplývajúci z nedoplatkov, ktoré mal štát na začiatku finančnej krízy Argentíny.